

Persbericht

PB05-078
6 juli 2005
9.30 uur

Economie krimpt 0,5 procent in eerste kwartaal 2005

De Nederlandse economie is in het eerste kwartaal van 2005 voor het eerst sinds 2003 gekrompen. Het bruto binnenlands product (BBP) was 0,5 procent lager dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Dit blijkt uit de tweede raming van de kwartaalrekeningen van het CBS. Het resultaat is 0,2 procentpunt lager dan bij de eerste raming in mei. Het eerste kwartaal van 2005 telde een werkdag minder dan het eerste kwartaal van 2004. Dat is mogelijk van invloed geweest op het groeicijfer.

De lichte daling van het BBP is te wijten aan de teruggelopen binnenlandse bestedingen en de lagere groei van de export. Huishoudens hebben minder gekocht en ook de investeringen zijn lager. De groei van de export was in het eerste kwartaal bijna de helft minder dan gemiddeld in 2004.

De Nationale rekeningen zijn gereviseerd. Nieuwe definities en bronnen zijn ingezet. Verder zijn zoals elk jaar de cijfers over voorgaande jaren aangepast op basis van meer en betere informatie. De economische groei komt daardoor voor 2002 lager en voor 2003 en 2004 hoger uit dan eerder gepubliceerd.

Licht neerwaartse bijstelling economische groei

De krimp van het BBP in het eerste kwartaal van 2005 is 0,2 procentpunt groter dan bij de eerste raming op 12 mei. Toen kwam het CBS uit op een daling van 0,3 procent ten opzichte van een jaar eerder. Zowel de consumptie van huishoudens als die van de overheid valt lager uit dan eerder geraamd. Ook is er minder voorraadvorming. Daarentegen is de exportgroei iets hoger dan eerder gemeld. Aan productiekant valt vooral de productie van de niet-commerciële dienstverlening (overheid en zorg) lager uit.

Kwartaal-op-kwartaalgroei fors negatief

Het volume van het BBP was in het eerste kwartaal van 2005, na correctie voor werkdag- en seizoeneffecten, 0,8 procent lager dan in het vierde kwartaal van 2004. Bij de eerste raming in mei was de daling 0,1 procent.

Voor het eerst sinds zes kwartalen is de kwartaal-op-kwartaalgroei weer negatief. Bij de kwartaalvergelijking is gecorrigeerd voor het effect dat het eerste kwartaal van 2005 een werkdag minder telde dan het eerste kwartaal van 2004.

Groei uitvoer bijna gehalveerd

Het volume van de uitvoer van goederen en diensten was in het eerste kwartaal 5,0 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2004. In 2004 groeide de export nog gemiddeld met 8,5 procent.

De groei van de export in het eerste kwartaal is vrijwel geheel toe te schrijven aan de wederuitvoer van elders geproduceerde goederen. Deze worden via Nederland gedistribueerd, nadat ze een geringe bewerking hebben ondergaan. De export van in Nederland geproduceerde goederen en diensten nam slechts bescheiden toe. De invoer groeide met 4,5 procent. Ook hier hing de groei voor het overgrote deel samen met de toegenomen wederuitvoer.

Huishoudens geven minder uit

In het eerste kwartaal van 2005 hebben huishoudens, voor prijsveranderingen gecorrigeerd, 1,6 procent minder besteed dan in hetzelfde kwartaal van 2004. Vorig jaar was er nog sprake van een stabilisatie van de consumptie van huishoudens, na de krimp met 0,7 procent in 2003. Vooral aan duurzame consumptiegoederen als personenauto's, meubelen en huishoudelijke apparaten gaven de Nederlandse consumenten in het eerste kwartaal minder uit. Daarnaast hebben ze ook aan voedings- en genotmiddelen iets minder besteed. Op vakantie in het buitenland gaven Nederlandse huishoudens ook fors minder uit.

Investerings lager door minder bouwactiviteit

In het eerste kwartaal van 2005 waren de investeringen in vaste activa 1,6 procent lager dan in hetzelfde kwartaal van 2004. De daling komt vooral voor rekening van fors lagere investeringen in bedrijfsgebouwen en infrastructuur. Maar ook in woningen is minder geïnvesteerd. De daling van de bouwinvesteringen hangt voor een deel samen met een kleiner aantal gewerkte uren. In zakenauto's en vooral computers is wel fors meer geïnvesteerd.

Productiedalingen bij goederenproducenten en overheid

Vanuit de productie benaderd is de lichte krimp van de economie de resultante van een bescheiden productiegroei bij de commerciële diensten, een stevige productiedaling bij de goederen en een lichte daling van de niet-commerciële diensten.

In de industrie was vooral de productie van de chemie en de elektrotechnische industrie fors lager. Ook de bouw en de delfstoffenwinning produceerden aanzienlijk minder. De commerciële dienstensector liet een lichte stijging zien. Daar profiteerden groothandel en transport van de distributiefunctie van ons land. De uitzendbranche spon garen bij de terughoudendheid van ondernemers om mensen in vaste dienst aan te nemen. De rem op de overheidsbestedingen leidde tot een lagere productie bij de niet-commerciële dienstverlening.

Economische groei in 2002 lager, in 2003 en 2004 hoger

De Nationale rekeningen zijn over de jaren 2001 tot en met 2004 gereviseerd. Het CBS heeft conceptuele veranderingen doorgevoerd, nieuwe meetmethoden ingevoerd en verbeterde bronstatistieken toegepast.

Daarnaast is de jaarlijkse aanpassing van de jaarcijfers doorgevoerd. Er zijn dus twee bronnen van verschillen tussen de jaarcijfers voor en na revisie. De economische groei is voor 2002, 2003 en 2004 uitgekomen op respectievelijk 0,1, -0,1 en 1,7 procent. De cijfers voor revisie waren achtereenvolgens 0,6, -0,9 en 1,4 procent.

Technische toelichting

Met dit persbericht over de tweede raming van de economische groei in het eerste kwartaal 2005 wordt ook het productie- en bestedingendeel van de jaarpublikatie [Nationale rekeningen 2004](#) vrijgegeven. Dit persbericht bevat daarom ook twee tabellen met de nieuwe jaarcijfers.

Gegevens over arbeid en loonkosten zijn op 1 juli gepubliceerd. Op 14 juli komen de gegevens van de Nationale rekeningen over o.a. overheid, huishoudens en bedrijfsleven beschikbaar. Ook deze worden gepubliceerd in een persbericht.

De cijfers van de eerste raming over het eerste kwartaal van 2005 van mei jongstleden zijn aangepast op basis van nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie over dit kwartaal en op basis van de gereviseerde jaarcijfers over 2001 tot en met 2004. Meer informatie over de [revisie](#) van de Nationale rekeningen is te vinden op de website van het CBS.

Algemeen

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

Naast de tweede raming van de economische groei in het eerste kwartaal van 2005 zijn ook de cijfers over alle kwartalen van de afgelopen vier jaar aangepast aan de nieuwe jaarcijfers. Voor deze kwartalen zijn de seizoengecorrigeerde cijfers opnieuw berekend op basis van de nieuwe cijfers over de laatste zeventien kwartalen.

Achtergrondinformatie over de bijstellingen.

De in dit persbericht gepubliceerde cijfers zijn ten opzichte van het persbericht van 12 mei 2005 ([PB05-057](#)) bijgesteld. De cijfers zijn bijgesteld op grond van de tweede raming van het eerste kwartaal, de revisie van de Nationale rekeningen over 2001-2004 en de jaarlijkse aanpassing van de jaarcijfers.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)[#]

	Verandering ten opzichte van zelfde periode vorig jaar Voorgaande periode ¹⁾	
	% - volumemutaties	
2001	.	.
2002	0,1	.
2003	-0,1	.
2004	1,7	.
2001-I	.	.
II	.	0,4
III	.	0,0
IV	.	0,0
2002-I	-0,2	-0,3
II	0,1	0,4
III	0,5	0,0
IV	-0,1	-0,3
2003-I	0,4	0,2
II	-0,7	-0,4
III	-0,5	0,1
IV	0,2	0,5
2004-I	1,1	0,9
II	1,4	0,4
III	2,0	0,5
IV	2,4	0,0
2005-I	-0,5	-0,8

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen #

	2004	2004				2005
		I	II	III	IV	I
<i>%-volumemutaties t.o.v. een jaar eerder</i>						
Consumptieve bestedingen	0,0	-0,3	0,1	-0,1	0,3	-1,1
w.v. door huishoudens	0,0	-0,3	-0,2	0,3	0,2	-1,6
door overheid	0,0	-0,5	0,7	-0,9	0,4	0,2
Investerings in vaste activa	2,9	5,2	2,1	1,5	2,8	-1,6
Veranderingen voorraden 1)	0,2	0,7	-1,5	0,4	1,1	0,7
Nationale bestedingen	0,8	1,0	0,3	0,6	1,4	-1,2
Uitvoer goederen en diensten	8,5	2,8	8,5	10,2	12,3	5,0
Invoer goederen en diensten	7,8	3,0	7,4	8,8	12,0	4,5
Bruto binnenlands product	1,7	1,1	1,4	2,0	2,4	-0,5

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)*

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2001	447,7	.	.
2002	465,2	3,9	3,8
2003	476,3	2,4	2,5
2004	488,6	2,6	0,9
2001-I	109,9	.	.
II	113,5	.	.
III	108,4	.	.
IV	115,9	.	.
2002-I	113,7	3,5	3,7
II	117,8	3,8	3,7
III	113,4	4,6	4,1
IV	120,2	3,7	3,8
2003-I	117,4	3,2	2,9
II	121,2	2,8	3,5
III	114,9	1,3	1,8
IV	122,9	2,2	2,0
2004-I	119,9	2,1	1,0
II	124,0	2,3	0,9
III	117,6	2,4	0,4
IV	127,2	3,5	1,1
2005-I	121,2	1,1	1,6

De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)[#]

	2004	2004				2005
		I	II	III	IV	I
<i>%-volumemutaties t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	2,1	1,6	1,9	2,7	2,3	-2,5
Landbouw en visserij	4,9	6,1	0,3	6,2	6,8	2,1
Industrie en energie:	2,0	0,7	2,7	3,4	1,4	-2,6
w.o. Industrie	1,2	1,3	1,5	1,1	0,9	-1,9
Bouwnijverheid	1,2	2,8	-0,2	-1,4	3,3	-3,7
Commerciële diensten	2,1	1,0	1,5	3,1	2,9	1,2
Handel, horeca en transport	3,5	1,7	4,1	4,0	4,3	1,5
Financiële en zakelijke Diensten	0,9	0,4	-0,7	2,3	1,7	1,0
Niet-commerciële diensten	0,6	0,1	1,3	0,2	0,7	-0,8

De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS

Tabel 5: Goederen- en dienstentotalen, jaargegevens[#]

	2004	2002	2003	2004
	<i>mld euro</i>	<i>%-volumemutaties t.o.v. het voorgaande jaar</i>		
Consumptieve bestedingen	357,7	1,7	0,3	0,0
w.v. door huishoudens	239,2	0,9	-0,7	0,0
door overheid	118,5	3,3	2,4	0,0
Investeringen in vaste activa	94,6	-4,5	-3,5	2,9
Veranderingen voorraden	0,8	.	.	.
Nationale bestedingen	453,1	-0,4	-0,3	0,8
Uitvoer goederen en diensten	328,1	0,9	2,0	8,5
Invoer goederen en diensten	292,6	0,3	2,0	7,8
Bruto binnenlands product	488,6	0,1	-0,1	1,7

De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS

Tabel 6: Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen), jaargegevens[#]

	2004	2002	2003	2004
	<i>mld euro</i>	<i>%-volumemutaties t.o.v. het voorgaande jaar</i>		
Producenten van:				
Goederen	113,3	-0,2	-1,5	2,1
Landbouw en visserij	9,2	-1,5	4,0	4,9
Industrie en energie:	79,4	0,9	-1,4	2,0
w.o. Industrie	60,9	0,1	-1,6	1,2
Bouwnijverheid	24,8	-3,3	-4,2	1,2
Commerciële diensten:	214,3	-0,9	-0,1	2,1
Handel, horeca en transport	97,8	0,2	1,0	3,5
Financiële en zakelijke Diensten	116,5	-1,9	-1,0	0,9
Niet-commerciële diensten	107,5	3,2	2,0	0,6

[#] De eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie hierover staat onderaan de technische toelichting

Bron: CBS